ରାମାୟଣ ଜିଜ୍ଞାସା

ଅଭ୍ୟାସ

୧.

କ) ରାମଙ୍କ ବନଗମନ ସମୟରେ ପାଇ ଅଯୋଧ୍ୟାବାସୀ କାହିଁକି କ୍ରନ୍ଦନ କଲେ ?

Ans => ରାମ ରାଜା ହେବେ ଏକଥା ଜାଣି ମନ୍ଥରା ନାମରେ ଜଣେ କୁବ୍ଜା ଦାସୀର କୁମନ୍ତ୍ରଣାରେ ପଡ଼ି କୈକେୟୀ ଦଶରଥ୍ ଦୁଇଟି ନିକଟରୁ ବର ମାଗି ବସିଲେ। ଗୋଟିଏ ବର ହେଲା ଯେ, ଭରତ ରାଜା ହୁଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଅପର ବର ହେଲା ଯେ, ରାମ ଚଉଦ ବର୍ଷ ବନକୁ ନିର୍ବାସିତ ହୁଅନ୍ତୁ। ଦଶରଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ୟପରାୟଣ ଥିଲେ। ସେ କୈକେୟୀଙ୍କ ସତ୍ୟ ଭଙ୍ଗ କରିନଥିଲେ। ସେ ପୂର୍ବେ ଦୁଇଟି ବର ଦେବେ ବୋଲି ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଲଙ୍ଘନ କରି ନପାରିଲେ। ସୁତରାଂ ରାମଙ୍କୁ

ଜନଗଣ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲେ। ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଲୋକ
ଏହି ସମ୍ବାଦରେ ଆନନ୍ଦୋତ୍ସବ ପାଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ
ଏବଂ ଘରେ ଘରେ ଦୀପମାଳ ଜାଳି ଦେଲେ।।

ଘ) କୈକେୟୀ ଦଶରଥଙ୍କୁ କେଉଁ ଦୁଇଟି ବର ମାଗିଥିଲେ

Ans. କୈକେୟୀ ଦଶରଥଙ୍କୁ ମାଗିଥିବା ପ୍ରଥମ ବର ହେଉଛି:
ଙ "ଭରତ ରାଜା ହୁଅନ୍ତୁ" ଦ୍ୱିତୀୟ ବର ହେଉଛି ଯେ
" ରାମ ଚଉଦ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ବନକୁ ବନବାସି
ହୁଅନ୍ତୁ।

ଗ) ଦଶରଥ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲେ ?

Ans. ରାମ ମିଥିଳା ରାଜ୍ୟର ଅଧିପତି ଜନକଙ୍କର
କନ୍ୟା ପରମା ସୁନ୍ଦରୀ ସର୍ବଗୁଣସମ୍ପନ୍ନା ସୀତାଙ୍କୁ
ବିବାହ କରିଥିଲେ। ରାମ ବନ ଯିବେ ଶୁଣି ସୀତା
ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବା ପାଇଁ

ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ସେ କାରାଗାରରେ ଥାଇ

କଷ୍ଟ ପାଇଲେହେଁ, ସେମାନେ ତାଙ୍କ ମଙ୍ଗଳରେ ନିମନ୍ତେ

~~ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ସେ କାରାଗାରରେ ଥାଇ~~

~~କଷ୍ଟପାଇଁ~~ ମନକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ

ଭଗବାନଙ୍କର ଜନ୍ମ ଆଦି କଥା ଭାବିଭାବି ସମୟ

ଅତିବାହିତ କଲେ ।

ଘ) ଭରତ ଚିତ୍ରକୂଟରୁ ଫେରି କି ଭଳି ରାଜ୍ୟ ଶାସନ

କଲେ ?

Ans. ନିର୍ଲୋଭ ଓ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ଭ୍ରାତୃପ୍ରେମୀ ଭରତ ଚିତ୍ରକୂଟରୁ

ଫେରି କି ରାମଙ୍କର ପାଦୁକାକୁ ସିଂହାସନରେ

ସ୍ଥାପନ କରି ରାମଙ୍କର ଦାସ ଭାବରେ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ

ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ରାମଙ୍କ ପରି

ରାଜ ଭୋଗ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ବଲ୍କଳ ବସନ ପରିଧାନ

ଓ [illegible] ମୁନି ଆଶ୍ରମରେ ଶାନ୍ତି ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ।

(ଡ) ସୀତା ବାଲ୍ମୀକି ଆଶ୍ରମରେ କାହିଁକି ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ?

Ans) ~~ରାମ ଦିନେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣିଲେ ଯେ ସୀତା~~ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାଜ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବାର କିଛି ଦିନ ପରେ ଶୁଣିଲେ ଯେ ପ୍ରଜାମାନେ ସୀତା ରାବଣ ଗୃହରେ ଥିଲେ ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରି ନିନ୍ଦା କରୁଛନ୍ତି ଆଉ କି ରାମଙ୍କୁ ବ୍ୟଥିତ କରିଥିଲା। ସୀତା ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ତୃପ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ନିଜର ସୁଖ ଶାନ୍ତିକୁ ବର୍ଜନ କରି
୨୦ ସୀତାଙ୍କୁ ~~ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର~~ ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ।

(ଣ) ସୀତା ଲଙ୍କାଗଡରେ ଥିବାର ~~ଅ~~ ଖବର ରାମଚନ୍ଦ୍ର କିପରି ପାଇଲେ?

Ans. ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମୃଗୟାରୁ ଫେରି ଆସି ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ନପାଇ ଶୋକରେ ଅଧୀର ହୋଇ ନାନା ସ୍ଥାନରେ ତାଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ। କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ନ ପାଇବାରୁ କିଷ୍କିନ୍ଧାର ରାଜା ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିତ୍ରତା କରି ତାଙ୍କର

ଅନୁଚରମାନଙ୍କୁ ସୀତାଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନାର୍ଥ [illegible]
ଦେଶାଦେଶାନ୍ତରକୁ ପଠାଇଲେ । ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କର
ଅନୁଚର ବୀର ହନୁମାନ ଲଙ୍କା । ସ୍ଥାନରେ ସୀତାଙ୍କ
ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ଆଣି ରାମଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନକଲେ ।

ଙ) ରାବଣକୁ ଦୁର୍ମତି ବୋଲି କହିବାର କାରଣ କଣ?

Ans ରାବଣକୁ ଦୁର୍ମତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ କାରଣ
ଦୁଇ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଖରାପ ମତି ର ଅର୍ଥ ବୁଦ୍ଧି ।
ରାବଣ ଖରାପ ବୁଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଲୋଭରେ ସୀତାଙ୍କୁ
ହରଣ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ମତି ବୋଲି
କୁହାଯାଏ ।

ଗ) ରାମାନୁଜଙ୍କୁ ଭ୍ରାତୃଭକ୍ତିର କି ସୂଚନା ମିଳେ?

Ans. ଭରତଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା ରାମଙ୍କୁ ବନବାସରୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ
ବ୍ୟାକୁଳ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିତୃସତ୍ୟ ପାଳନ
ନିମନ୍ତେ ବନରେ ରହିଲେ, ତେଣୁ ଭରତଙ୍କୁ ଦୁଃଖରେ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ
ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ନିର୍ଲୋଭ ଓ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ
ଭ୍ରାତୃଭକ୍ତ ଭରତ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରି ରାମଙ୍କର ପାଦୁକା

ସୁ ସିଂହାସନ ରେ ସ୍ଥାପନ କରି ରାମଙ୍କର ପାଦୁକାକୁ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଲେ । ଏବଂ ରାମଙ୍କ ଭଳି ବଳ୍କଳ ପରିଧାନ ଓ ଫଳମୂଳ ଆହାର କରି ଜୀବନଯାପନ କଲେ । ଭରତଙ୍କ ଏପରି ସ୍ୱାର୍ଥ ତ୍ୟାଗ ଓ ବୈରାଗ୍ୟ କୁ ଭ୍ରାତୃଭକ୍ତି ର ପରିଚୟ ମିଳେ ।

ଘ) ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ କେଉଁମାନେ ଓ କାହିଁକି ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ?

Ans. ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ୱମେଧ ଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନ କଲେ । ~~ଧର୍ମପତ୍ନୀ ବିନା ଏହି ଯଜ୍ଞ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ସାଧୁ ମାନେ.~~ ~~ସାଧୁମାନେ~~ ସାଧୁମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ କାରଣ ଧର୍ମପତ୍ନୀ ବିନା ଏହି ଯଜ୍ଞ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । କିନ୍ତୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦାର ପରିଗ୍ରହ ନ କରି ସୀତାଙ୍କର ସୁବର୍ଣ୍ଣମୟୀ ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ କରି ଯଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଙ) ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଲବକୁଶଙ୍କର ପରିଚୟ କିପରି ପାଇଲେ ।

Ans. ଦେଶଦେଶାନ୍ତରରୁ ମୁନିଋଷିମାନେ ଆମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ଯଜ୍ଞସ୍ଥଳକୁ ଆଗମନ କଲେ । ମହର୍ଷି ବାଲ୍ମୀକି ଆମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ କୁଶ ଓ ଲବଙ୍କୁ ନେଇ ଯଜ୍ଞସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ବାଲ୍ମୀକିଙ୍କ ଆଦେଶରେ କୁଶ ଓ ଲବ ରାମାୟଣ ଗାନ କଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଆକୃତିରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ରୂପ ସାଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ରାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତାଙ୍କ ପରିଚୟ ପାଇଲେ ।

୪. (କ) (ଖ)

କ) ରାବଣ — i) ମନ୍ଥରା (ଗ)

ଖ) ପଞ୍ଚବଟୀ — ii) ଅନୁଚର (ଙ)

ଗ) ବୃଦ୍ଧା ଦାସୀ — iii) ଲଙ୍କାପତି (କ)

ଘ) ପୁଷ୍ପକ ରଥ — iv) ଅଙ୍ଗୀକାର (ଘ)

ଙ) ହନୁମାନ — v) ସୀତା ହରଣ (ଖ)

୫.

କ) ଅନୁନୟ - ବିନମ୍ର
ସୁଗ୍ରୀବ ର ବିନମ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଖ) ଯାତ୍ରୀ - ବାଟୋଇ.
ଯାତ୍ରାକାଳରେ ଲୋକମାନେ ବାଟୋଇ ହୋଇଥିଲେ ।

ଗ) ଅନୁରକ୍ତ - ପ୍ରିୟ
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଭାଇ ଥିଲେ ।

ଘ) ପୁଗତି - ପୁଷ୍ପଲୋଭ - ରାବଣ ର ପୁଷ୍ପଲୋଭ ଥିଲା ।

୯) ଗାଳାଗାଳି - ପ୍ରଶଂସା
ସୀତାଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା କ୍ରୋଧ ଲଙ୍କାପୁରୀ କୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲା।।

୧୦) ଯମଜ - ଯାଆଁଳା

ଲବ ଓ କୁଶ ଯାଆଁଳା ପୁତ୍ର ଥିଲେ।

୨. ପ୍ରାଚୀନ - ନବୀନ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ - କନିଷ୍ଠ।

ଅନୁରାଗ - ବିରାଗ

ସମ୍ମୁଖ - ବିମୁଖ

ଆନନ୍ଦ - ନିରାନନ୍ଦ

ସନ୍ତୁଷ୍ଟ - ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ

୩.

ରାଜା - ରାଣୀ   ପିତା - ମାତା   ନର - ନାରୀ

ଭ୍ରାତା - ଭଗିନୀ   କୁମାର - କୁମାରୀ

ପୁତ୍ର - ପୁତ୍ରୀ   ବୃଦ୍ଧ - ବୃଦ୍ଧା

୯.

ପ୍ରାଚୀନ - ପୁରାତନ, ~~[illegible]~~ ପୁରୁଣା।

ବସନ - ବସ୍ତ୍ର, ଲୁଗା।

ଝାଟାଳି - ଝାଡୁଣୀ, ଝୋଟି।

ନିଆଁ - ଅଗ୍ନି, ଅନଳ

ନୟନ - ଚକ୍ଷୁ, ଲୋଚନ

ପାଦ - ପଦ, ପୁ।

୧୦.

କ) କିନ୍ତୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦାର - ପରିଗ୍ରହ ନ କରି ସୀତାଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରି ଯଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କଲେ।

=> କିନ୍ତୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ ନ କରି ସୀତାଙ୍କର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରି ଯଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନ ~~[illegible]~~ ଆରମ୍ଭ କଲେ।

ଙ) କିନ୍ତୁ ଅବିଶ୍ୱାସୀ କୁଟିଳ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକମାନେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ ।

=> କିନ୍ତୁ ଅବିଶ୍ୱାସୀ କୁଟିଳ ପ୍ରକୃତିର ଲୋକମାନେ ନିରୁତ୍ତର ରହିଲେ

ଚ) ପରିଶେଷରେ ରାବଣ ମଧ୍ୟ ରାମଙ୍କ ଶରରେ ବିନାଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ?

=> ପରିଶେଷରେ ରାବଣ ମଧ୍ୟ ରାମଙ୍କ ଶରରେ ବିନଷ୍ଟ ହେଲା ।

ଛ) ରାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୀତାଙ୍କୁ ନେଇ ଅଯୋଧ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ ?

=> ରାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୀତାଙ୍କୁ ନେଇ ଅଯୋଧ୍ୟା ଫେରିଲେ

ସୁତରାଂ ରାମଙ୍କୁ ବନଗମନ କରିବାକୁ ହେଲା । ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତଲୋକ ଏହି ସମ୍ବାଦରେ ଆସ୍ଫାଳନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ଘରେଘରେ କ୍ରନ୍ଦନର ରୋଳ ଉଠିଲା ।

ଲେଖକଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା ସାର୍ଥକ ଅଟେ ।

୫) ରାମଙ୍କର ଏହି ପ୍ରକାର ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗ ଓ ବୈରାଗ୍ୟ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ବିସ୍ମୟାନ୍ୱିତ ହୋଇ ଧନ୍ୟଧନ୍ୟ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

Ans. ଉକ୍ତ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି 'ଆମ ପଠିତ ସାହିତ୍ୟ ଋଷି ମଧୁସୂଦନ ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ 'ରାମାୟଣ' ରୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ଲେଖକ ଭରତଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥତ୍ୟାଗ ଓ ବୈରାଗ୍ୟ ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ଭରତ ଏ ସମୟରେ ମାତୁଳାଳୟରେ ଥିଲେ ।
ରାମଙ୍କର ବନବାସ ଖବର ଶୁଣି ସେ ଅଯୋଧ୍ୟା
ରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଅଯୋଧ୍ୟା ରେ ଶୋକ ର
ଛାୟା । ଦେଖି ପାରୁଥିଲା । ରାମଙ୍କୁ ବୁଝାଇ
ଲେଉଟାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ଭରତ ବନକୁ ଗମନ କଲେ ।
ଚିତ୍ରକୂଟ ରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ ସେ, ରାମ
ସେଠାରେ ~~ରାଜ~~ ରାଜବେଶ ତ୍ୟାଗକରି ଋଷି
କୁମାରମାନଙ୍କ ପରି ଦୀନ ଭାବରେ ଜୀବନଯାପନ
କରୁଅଛନ୍ତି । ନିର୍ଲୋଭ ଓ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ଭରତ ଅଯୋଧ୍ୟା
କୁ ଫେରି ଆସି ରାମଙ୍କର ପାଦୁକାକୁ
ସିଂହାସନରେ ସ୍ଥାପନ କରିଦେଲେ । ରାମଙ୍କ ପରି
ରାଜବେଶ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ବଲ୍କଳ ବସନ
ପିନ୍ଧି ନନ୍ଦୀଗ୍ରାମ ଠାରେ ରହି ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ

ତାହାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରକାର ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଓ

ଦୌରାତ୍ମ୍ୟ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ବିସ୍ମୟ ପ୍ରକାଶି କ୍ଷୋଭ

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଲେଖକଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ

ଗ) ଯଦୁ ସାହାଙ୍କର ଚକ୍ରାନ୍ତକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ସ୍ୱାର୍ଥ

ଲୋଭୀ ମନୋବୃତ୍ତିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଦେଲା ।

Ans. ଉକ୍ତ ଗଦ୍ୟାଂଶଟି ଆମ ପଠିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର

ମଧୁସୂଦନ ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ 'ରାମାୟଣ କଥା'

କୁ ଆନୀତ । ଏଠାରେ ଲେଖକ ଯଦୁ ସାହା ଙ୍କ

ଲୋଭରେ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଲୋକ କିପରି ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧୁଥିଲେ ତାହା

ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମୃତ୍ୟୁଶଯ୍ୟାରୁ ଯାଇବା ପରେ

ସାହା ଙ୍କୁ ନେଇ ମୂଳରୁ ଠକ ଆଦିରେ କ୍ଷୋଭ

କରିଥାନ୍ତେ ହୋଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ...

ର । ରାଜା ସ୍ୱାର୍ଥପରଙ୍କ ମଣ୍ଡଳରେ ନିନ୍ଦା କରି

ସୀତାଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କର ଅନୁଚର ବୀର ହନୁମାନ ଲଙ୍କା ଦ୍ୱୀପରେ ସୀତାଙ୍କର ଖବର ସୁଖେ ଆଣି ରାମଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ରାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେତୁ ଦ୍ୱାରା ସମୁଦ୍ର ପାରହୋଇ ଲଙ୍କାପୁରୀକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ରାମଙ୍କର ସହିତ ରାବଣର ଭୀଷଣ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା । ପରିଶେଷରେ ରାବଣ ମଧ୍ୟ ରାମଙ୍କ ଶରରେ ବିନଷ୍ଟ ହେଲା । ସତୀ ସୀତାଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର କରି କାଳାନଳଦ୍ୱାରା ଲଙ୍କାପୁରୀକୁ ଭସ୍ମ କରିଦେଲେ ।

ଲେଖକଙ୍କ କହିବା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହି ।